

Hyväksytty Oulun Vihreät ry:n hallituksen kokouksessa sääntömääräisen kevätkokouksen puolesta 1.3.2025

Meidän Oulussa hyvä ja toimiva arki ratkaisee – kuntavaaliohjelma 2025-2029

Visionamme on, että Oulu on ilmasto- ja luontotyössä edelläkävijä, idearikas, avoin ja avarakatseinen kulttuurikaupunki, yritysystävällinen teknologiakaupunki sekä ekologisen matkailun ja asumisen edelläkävijä. Haluamme, että Oulussa ei syrjitä ketään eikä kukaan tipahda matkasta. Vihreä Oulu panostaa rohkeasti koulutukseen, ihmisten kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin ja työllistämiseen sekä tekee päätöksiä tutkittuun tietoon perustuen ja osallistamalla asukkaita.

Kehitämme Oulua kuntavaaliohjelmamme tavoitteilla seuraavan neljän vuoden ajan.

Sisällys:

Meidän Oulussa hyvä ja toimiva arki ratkaisee - kuntavaaliohjelma 2021–2025
Kehitämme Oulua kuntavaaliohjelmamme tavoitteilla reilusti ja kestävästi seuraavan neljän vuoden ajan.

Sisällys:

Puolustamme luontoa ja ympäristöä	2
1. Torjutaan ilmastokriisiä ja parannetaan kiertotaloutta	2
2. Parannetaan luonnon tilaa, panostetaan lähivirkistyskohteisiin ja viherrytetään rakennettua ympäristöä	3
3. Oulu kasvaa viihtyisäksi ja kestäväksi, oululaiset liikkuvat kestävästi	5
Laadukas koulutus ja oikeus sivistykseen	7
1. Laadukas varhaiskasvatus on jokaisen lapsen oikeus ja koulutuksen kulmakivi	8
2. Turvataan yhdenvertainen oikeus laadukkaaseen peruskouluun	9
3. Toinen aste, vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus	10
Työtä kaikille ja talous kestäväälle pohjalle	11
1. Kestävä talous ja kukoistavat yritykset	11
2. Oulu ottaa rohkeasti roolia työllisyyden edistäjänä	12
Hyvinvointi, kulttuuri, yhdenvertaisuus ja osallisuus	14
1. Kirjastot, taide ja kulttuuri tuottavat sivistystä ja hyvinvointia - panostamme Kulttuuripääkaupunki Ouluun 2026	14
2. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	15

Puolustamme luontoa ja ympäristöä

Luonnolla on kokonaisvaltainen vaikutus ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen. Luonnon monimuotoisuus on koko elämän perusta. Oulun pitää onnistua vähentämään päästöjä energia-, maankäyttö- ja liikennesektorilla sekä vahvistaa hiilinieluja. Oulun on tehtävä osansa ilmastokriisin ja luontokadon pysäyttämiseksi. Lisätään luonnon monimuotoisuutta. Erityisesti voisimme parantaa vesistöjen tilaa, ennallistaa soita, hyödyntää metsiämme kestävämmiin ja lisätä luonnonsuojelualueita. Samalla turvaamme jokaiselle pääsyn lähiluontoon sekä voimme viherryttää jo rakennettuja ympäristöjä. Kaikessa päätöksenteossa on huomioitava luonto- ja ilmastonäkökulmat nykyistä paremmin.

1. Torjutaan ilmastokriisiä ja parannetaan kiertotaloutta

Haluamme Oulun, jossa tehdään konkreettisia toimenpiteitä luonnon tilan parantamiseksi ja hiilinegatiivisuuteen pääsemiseksi. Sen pitää näkyä niin Oulun kaupungin uudessa strategiassa kuin jokaisella toimialalla tehtävässä työssä aidosti.

Tavoitteemme

- Oulu asettaa tavoitteekseen olla hiilineutraali vuonna 2030 ja hiilinegatiivinen heti sen jälkeen.
- Vähennetään Oulun alueella sekä hankinnoista syntyviä päästöjä että luontovaikutuksia. Kaupungin hankintaohjeistukseen kirjataan kestävyteen, ihmisoikeuksiin ja vastuullisuuteen liittyvät ohjeet. Huomioidaan tämä myös kaupungin sijoituksissa.
- Luovutaan fossiilisista polttoaineista ja runkopuun polttamisesta energiantuotannossa. Vähennetään puun polttoa ja siirretään lämmöntuotantoa polttoon perustumattomiin menetelmiin, kuten sähkökattiloihin ja hukkalämpöön sekä kehittämällä energian varastointia.
- Bio- ja ekovoimalaitoksissa käytetään vain paikallisia ilmastolle ja luonnolle kestäviä jakeita.
- Edistetään tuulivoimaloiden ja aurinkoenergian kaavoittamista ja rakentamista Oulun alueella niille soveltuvilla paikoilla.
- Oulun omissa rakennuksissa käytetään aurinkoenergiaa ja selvitetään muut oman energiantuotannon mahdollisuudet.
- Ohjataan kiinteistöjen omistajia energiatehokkuuden parantamiseen ja lisäämään omaa energiantuotantoa esimerkiksi aurinkoenergian ja maalämmön avulla. Tuetaan ja ohjataan kuntalaisia ja muita kiinteistöjen omistajia energiaremonteissa.
- Liikenteessä investoinnit suunnataan kestäviin kulkutapoihin eli kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen edistämiseen.
- Oulun kaupungin tarjoamissa ruokapalveluissa käytetään ilmastoystävällisiä ja ympäristön kannalta kestäviä raaka-aineita. Puolitetaan eläinperäisten tuotteiden kulutus Oulun omissa ruokapalveluissa vuoteen 2030 mennessä huolehtien näin ilmastosta ja ihmisten terveydestä. Lisätään kasvisruokapäiviä kouluihin ja päiväkoteihin. Tarjotaan aina vegaaninen vaihtoehto.
- Ehkäistään aktiivisesti ruokahävikkiä ja hyödynnetään hävikkiä.

- Huomioidaan hiilinielujen ja hiilivarantojen säilyttäminen ja kasvattaminen Oulun maankäytössä ja metsien hoidossa.
- Pidennetään rakennusten elinkaarta, suositaan peruskorjaamista purkamisen vaihtoehtona ja huolehditaan rakennetun ympäristön kunnossapidosta.
- Suositaan uudisrakentamisessa puurakentamista sekä muita vähäpäästöisiä materiaaleja. Huolehditaan rakennusmateriaalien ja -osien kestävydestä, korjattavuudesta ja kierrätyksestä.
- Edistetään kiertotaloutta ja energia- ja materiaalitehokkuutta, mikä tukee niin ympäristöä, kuntataloutta kuin paikallisia vihreän siirtymän yrityksiä.
- Helpotetaan asukkaiden ja yritysten jätteiden lajittelua. Helpotetaan kierrätystä ja kulutustavaroiden korjauspalveluiden yleistymistä.
- Perustetaan Ouluun vähintään yksi pyöräpaja, joissa vapaaehtoiset opastavat ihmisiä huoltamaan ja korjaamaan omia pyöriä.
- Lisätään turvallisia pyöräpysäköintipaikkoja keskustaan ja taajamiin.
- Huomioidaan kestävän kehityksen tavoitteet ja suositaan kestäviä, ympäristöystävällisiä, eläinten hyvinvoinnin, reilut työolot ja -ehdot sekä ihmisoikeudet huomioivia vaihtoehtoja ja luomutuotteita hankinnoissa

2. Parannetaan luonnon tilaa, panostetaan lähivirkistyskohteisiin ja viherrytetään rakennettua ympäristöä

Viherympäristöjen rooli on korostunut yhä enemmän koronapandemian myötä. On huolehdittava, että meillä on Oulussa monimuotoisia viherympäristöjä ja kaupunkimetsiköitä, sillä niillä on vahva yhteys muun muassa vastustuskykyyn ja ihmisten hyvinvointiin. Monipuoliset ympäristöt tukevat myös liikkumista. Tutkimukset todistavat, että viherympäristöille altistuminen parantaa mielenterveyttä, vähentää ahdistusta ja stressiä, vähentää kuolemanriskiä sekä pienentää esimerkiksi sepelvaltimotaudin riskiä.

Viherympäristöjen on oltava tasa-arvoisemmin saavutettavissa Oulussa. Kotien läheisyydessä sijaitsevat luontoympäristöt lisäävät kaikenikäisten fyysistä aktiivisuutta. Tutkittua tietoa pitää hyödyntää aktiivisemmin Oulussa myös tässä teemassa.

Tavoitteet:

- Sitoudutaan luontokadon pysäyttämiseen ja tehdään Oulusta luontoposiitivinen (=luonnolle tuotetut hyödyt ylittävät sille aiheutetut haitat). Otetaan elinympäristöjen ennallistaminen osaksi Oulun luonnonsuojelutoimia.
- Laaditaan Ouluun kunnianhimoisemmat luonnonsuojelu- ja luonnon monimuotoisuusohjelmat. Katsotaan, että niitä toteutetaan määrätietoisesti.
- Laajennetaan suojelualueitamme siten, että 30 % kaupungin omistamista maa- ja vesialueista suojellaan vuoteen 2030 mennessä.
- Perustetaan Ouluun vähintään yksi uusi suojelualue ja suojellaan kunnan omistamat METSO-ohjelman kriteerit täyttävät metsät.
- Hoidetaan Oulun metsiä asukkaita osallistaen siten, että ne turvaavat luonnon monimuotoisuuden sekä maisema- ja virkistysarvot suosimalla suunniteltua hoitamattomuutta ja luonnontilaisuutta. Siirrytään jatkuvaan kasvatukseen.

Huomioidaan myös hiilinielujen ja hiilivarastojen säilyttäminen ja kasvattaminen maankäytössä ja metsien hoidossa.

- Luovutaan kaupungin avohakkuista ja puun myynnin tuottotavoitteista.
- Kaupungin omistuksessa olevat suot ennallistetaan ja suojellaan.
- Metsätyyppien ja metsälajiston monimuotoisuuden köyhtyminen pysäytetään.
- Turvataan Oulussa ekosysteemien säilyminen osoittamalla kaavoituksessa määrällisesti ja laadullisesti riittävät viher- ja vesialueverkostot.
- Huomioidaan kaavoituksessa luonnon saavutettavuus. Varmistetaan viheralueiden riittävä määrä ja lähiluonnon saavutettavuus 3-30-300 periaatteella varmistamalla, että jokaisesta ikkunasta näkyy vähintään 3 puuta, jokaisella alueella latvuspeittävyys on 30% ja lähiviheralue löytyy 300 metrin etäisyydeltä.
- Laajennetaan ekologisia verkostoja rakennettuun ympäristöön ja varaudutaan ilmastonmuutokseen tulvahuippuja hillitsevällä ja helleaaltoja viilentävällä kaupunkiluonnolla. Lisätään katupuita, viherkattoja ja muuta kasvillisuutta sekä vanhojen puiden suojelua.
- Lisätään monimuotoisuutta muuttamalla nurmikoita niityiksi, hoitamalla avoimia alueita esimerkiksi laidunnuksella sekä vaalimalla uhanalaisten lajien elinympäristöjä.
- Varmistetaan hädänalaisten luonnonvaraisten eläinten hoito ja kuljetus sekä lemmikki- ja tuotantoeläinten eläinlääkäripalveluiden saavutettavuus.
- Laaditaan kunnalle eläinten hyvinvointisuunnitelma virallisen ja vapaaehtoisen eläinsuojelun yhteistyönä. Turvataan eläinsuojeluneuvonta ja -valvonta sekä eläinsuojeluongelmien tehokas ennaltaehkäisy.
- Huolehditaan luonnonvaraisten lajien elinympäristöistä ja kulkureiteistä. Ei katkaista viherkäytäviä rakentamisella ja suojellaan vaelluskalojen elinympäristöt.
- Vesistöjen tilaa seurataan aktiivisesti. Ongelmiin tartutaan varhaisessa vaiheessa ja huonossa tai heikentyneessä tilassa olevat vesistöalueet kunnostetaan.
- Tehdään määrätietoista työtä kalojen vaellusesteiden poistamiseksi ja kalojen lisääntymisalueiden palauttamiseksi kaikissa Oulun vesistöissä.
- Lisätään esteettömiä luontoretkeilykohteita, ulkoliikuntapaikkoja ja oleskelutilaa eri puolille kaupunkia. Huolehditaan niiden hyvästä kunnosta.
- Sanginjoen ulkometsän kokonaisuutta kehitetään kohti kansallispuistoa.
- Luontokohteisiin pääsyä kävellen, pyörällä tai joukkoliikenteellä edistetään ja Ouluun perustetaan erillinen luontobussireitti
- Hietasaaren metsiä hoidetaan luonnonmukaisina virkistysalueina luontaisia tiheiköitä ja lahopuita suosien. Arvokkaimmille osille saarta perustaan suojelualueita.
- Kehitetään hoidettuja puistoalueitamme viihtyisämmiksi ja yhteisöllisemmiksi ulkoiluja kohtaamispaikoiksi kaikenikäisille. Puistojen monipuolisuutta lisäävät esimerkiksi leikki- ja pelipaikat, kuntoilupuistot ja oleskelualueet.
- Jätetään osa puistoalueista ilman keinotekoisia valaistusta, jotta voimme nauttia myös tähtitaivaasta ja revontulista kaupungissa. Selvitetään valaistuksen vähentämistä turvallisuudesta tinkimättä.
- Pyritään ehkäisemään melusaastetta ja huolehditaan riittävästä melusuojista.
- Tavoitellaan Oulun suistoalueelle kansallisen kaupunkipuiston asemaa.
- Turvataan Prikkakeskuksen toiminta. Laajennetaan ruokahävikin hyödyntämistä Oulun kaupungin omissa toimipisteissä, kuten kouluissa ja päiväkodeissa.
- Edistetään palsta- ja kaupunkiviljelyä eri puolilla kaupunkia lisäämällä vuokrattavien viljelylaatikoiden määrää ja lisäämällä niitä erityisesti puistojen, koulujen ja päiväkotien yhteyteen.

3. Oulu kasvaa viihtyisäksi ja kestäväksi, oululaiset liikkuvat kestävästi

Haluamme viihtyisemmän ja kestävämmän Oulun, jossa oululaisilla on mahdollisuuksia liikkua kestävästi ja sujuvasti jokaisena vuodenaikana. Tehdään tulevaisuuteen katsova maankäytön toteuttamisohjelma, joka edistää kestävästä yhdyskuntarakennetta.

Tavoitteemme:

- Uutta rakentamista keskitetään alueille, joilla on jo palveluita ja joukkoliikenne
- Kehitetään keskustojen elinvoimaa ja viihtyisyyttä parantamalla lähipalveluiden saavutettavuutta kävelen, pyöräillen ja joukkoliikenteellä.
- Parannetaan Oulun seudun joukkoliikenteen palvelutasoa ja tehdään siitä aito vaihtoehto entistä useammalle.
- Varmistetaan, että joukkoliikenteen lippujen hinnat ovat edullisia ja reitit sujuvan arjen mahdollistavia asukkaiden kokemuksi kuuntelemalla. Mahdolliset hinnan alennukset tulee suunnata kausilippuihin, joukkoliikennekampanjoihin sekä nuorten, opiskelijoiden ja eläkeläisten liikkumiseen.
- Joukkoliikenteen reittejä kehitetään nopeammiksi ja sujuvammiksi muun muassa Oulun keskustan läpäisevyyttä parantamalla, paremmalla informaatiojärjestelmällä ja luopumalla polkupyörien kuljetusmaksuista.
- Toteutetaan Oulun asemanseutu ja matkakeskus laadukkaasti.
- Tehdään arkiliikkumisesta helppoa jokaisena vuodenaikana kaikille. Kasvatetaan kävelyn ja pyöräilyn suosiota rakentamalla nykyistä parempia kävely- ja pyöräteitä. Huolehditaan hyvästä talvikunnossapidosta ja puhdistuksesta talven jälkeen. Päivitetään kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma.
- Muutetaan koulujen ja päiväkotien lähellä olevia katuja ja ympäristöjä sellaisiksi, että niissä voidaan harjoitella turvallisesti ja kannustaa lapsia pyöräilemään.
- Sähköpotkulautojen liikenteen turvallisuudelle ja esteettömyydelle aiheuttamaa haittaa tulisi rajoittaa suitsimalla niiden huolimatonta pysäköintiä ja ohjaamalla käyttö oikeille väylille.
- Otetaan kaupunkipyörät käyttöön niin, että ne ovat ympärivuotisesti käytössä olevia sähköpyöriä.
- Oulun kävelykeskustaa kehitetään ja laajennetaan. Viihtyisä ja vehreä keskusta on niin kuntalaisten kuin liike-elämän etujen mukaista.
- Oulun kaupungin hallinnoimissa katutiloissa, kiinteistöissä ja liikuntapaikkojen yhteydessä järjestetään turvallista ja säältä suojattua pyöräpysäköintiä.
- Pyöräilyn baanaverkon ja muun pyöräilyverkon rahoitus turvataan.
- Kestävien kulkutapojen, eli kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen, osuuden tavoitteeksi asetetaan 60 % kaikista tehdyistä matkoista vuoteen 2030 mennessä.
- Rakennetaan turvallista pyöräpysäköintiä joukkoliikenteen pysäkkien yhteyteen. Hyödynnetään olemassa olevia pysäköintitaloja pyöräpysäköintiin. Rakennetaan tarvittaessa pyöräpysäköintitalo(ja).
- Varmistetaan, että Oululla on riittävästi yhteiskäyttöautoja henkilöstölle.
- Toteutetaan nopeita ja kevyitä kokeiluja edistämään mm. kaupunkitilan viihtyisyyttä, vehreyttä ja ajanviettoa, bussi- ja pyöräkaistojen lisäämistä sekä kesäkatuja ja läpiajoa vähentäviä liikennejärjestelyjä.

- Oulun seudulla aloitetaan lähijunaliikenne, ja muut tehokkaan joukkoliikenteen vaihtoehdot, kuten raideliikenne ja superbussi, selvitetään ja tuodaan päätöksentekoon.
- Uusissa joukkoliikennekilpailutuksissa ja kaupungin ostoliikenteessä kaluston käyttövoimana on sähkö tai biokaasu.
- Tehdään rakennettu ympäristö ja rakennukset esteettömiksi sekä helposti saavutettaviksi ja ikäystävällisiksi.
- Rakentaminen on energiatehokasta. Suositaan puurakentamista ja muita vähähiilisiä materiaaleja.
- Rakennukset suunnitellaan pitkäikäisiksi ja sellaiseksi, että ne sopivat moninaisiin käyttötarkoituksiin.
- Asuinrakennusten suunnittelussa otetaan huomioon yhteisöllisyys yhteisten tilojen varauksilla.
- Erilaisia vuokra- ja omistusasumisen muotoja tarjotaan monipuolisesti ympäri Oulua.
- Toteutetaan autottomia kortteleita.

Laadukas koulutus ja oikeus sivistykseen

Visionamme on Oulu, jossa jokaiselle taataan yhdenvertainen ja tasa-arvoinen oikeus laadukkaaseen koulutukseen aina varhaiskasvatuksesta korkeakoulutukseen sekä elinikäiseen oppimiseen asti. Koulutus on investointi, johon on varattava riittävä rahoitus. Laadun takaa hyvinvoiva, ammattitaitoinen ja pätevä henkilöstö. Riittävän pienet ryhmäkoot, laadukkaat opetusmateriaalit, opintotarjonta ja inspiroiva oppimisympäristö sekä tuen saaminen tarvittaessa ovat myös avainasemassa. Huolehtimalla johtamisesta, työhyvinvoinnista, kilpailukykyisestä palkkauksesta sekä henkilöstöeduista, huolehdimme henkilöstön veto- ja pitovoimasta.

Koulutus on yksi merkittävimmistä kunnan tehtävistä, ja hyvinvointialueuudistuksen jälkeen se kattaa myös suurimman osan Oulun budjetista. Koulutus on avain Suomen tulevaisuuden hyvinvointiin ja menestykseen, ja siksi sen laadun turvaamiseen tarvitaan nyt panostuksia. Me Vihreissä haluamme panostaa koulutukseen takaamalla laadukkaan koulutuksen ja työrauhan niin opettamiseen aikuisille kuin oppimiseen jokaiselle lapselle ja nuorelle. Lisäksi Oulussa käytössä olevan aluemallin toimivuutta, vaikuttavuutta ja tehokkuutta tulee arvioida tulevalla valtuustokaudella.

1. Laadukas varhaiskasvatus on jokaisen lapsen oikeus ja koulutuksen kulmakivi

Laadukas varhaiskasvatus parantaa tutkitusti lasten hyvinvointia ja elämänlaatua. Se on osa koulutusjärjestelmäämme sekä tärkeä vaihe lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen polulla. Varhaiskasvatus edistää parhaimmillaan lasten kokonaisvaltaista kehitystä ja oppimista pitkällä aikavälillä. Se ehkäisee syrjäytymistä sekä edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Kasvaminen aktiiviseksi toimijaksi yhteiskunnassa alkaa jo varhain.

Tavoitteemme

- Varmistetaan, että varhaiskasvatus on perheille hyvin saavutettavissa ja mahdollisimman lähellä.
- Vahvistetaan yleisen, tehostetun ja erityisen tuen toteuttamista. Lisätään henkilöstön pedagogista ja erityispedagogista osaamista sekä pien- ja erityisryhmiä tarpeen mukaan. Turvataan riittävä varhaiskasvatuksen erityisopettajan antama konsultaatio.
- Pidetään kiinni kutsurahasta, joka maksetaan äkillisesti töihin kutsuttavalle tiettyjen ehtojen täytyessä.
- Parannetaan täydennyskoulutusmahdollisuuksia ja tarjotaan enemmän palkallisia opintovapaapäiviä.
- Panostetaan henkilöstön osaamiseen erityisesti lapsen oppimisen tukemisessa sekä tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistamisessa.
- Turvataan päiväkotien lähelle ja pihoille erilaisia luonto-, puisto- ja metsäalueita sekä huolehditaan, että pihoilla on riittävästi varjostusta.
- Huomioidaan maahanmuuttotaustaiset lapset omana erityisryhmänään tarjoamalla tehostettua suomen kielen opetusta sitä tarvitseville ja panostamalla päiväkotien sekä lapsi- ja perhepalveluiden yhteistyöhön.
- Turvataan saamenkielinen varhaiskasvatus ja esiopetus.
- Parannetaan yhteistyötä Pohteen kanssa, jotta moniammatillinen yhteistyö vahvistuu varhaiskasvatuksen ja sosiaali- ja terveystoimen ammattilaisten välillä.
- Turvataan päiväkodin johtajille riittävästi aikaa pedagogiseen johtamiseen.
- Parannetaan oman ja yksityisen palvelutuotannon valvontaa laadun varmistamiseksi.
- Järjestetään varhaiskasvatus pääasiallisesti kaupungin omana toimintana. Yksityisten palveluntuottajien tuottama varhaiskasvatus voi täydentää sitä. Pidetään huolta, että yksityisessä palvelutuotannossa yksittäiset toimijat eivät saa liian suurta markkina-asemaa.

2. Turvataan yhdenvertainen oikeus laadukkaaseen peruskouluun

Perusopetus luo perustan yleissivistykselle ja edistää hyvien sosiaalisten taitojen kehittymistä. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen, koulutuksen maksuttomuus sekä hyvinvoivaan ja osaavaan henkilöstöön panostaminen on meille tärkeää. Lapsi oppii, kun hän voi hyvin ja koulussa on turvallinen sekä kannustava kasvu- ja oppimisympäristö. Haluamme kääntää oppimistulosten suunnan parempaan ja turvata jokaiselle oppilaalle tämän tarvitseman tuen. Kotitaustan vaikutus esimerkiksi oppimistuloksiin on kasvussa ja tämä on huomioitava paremmin. Lisäksi on huomioita, että lapsimäärä vähenee Oulussa tulevana vuosina voimakkaasti, ja se aiheuttaa muutostarpeita kouluverkkoon. Me vihreät pidämme tärkeänä, että kouluverkon muutokset tehdään oikeudenmukaisesti, lapsivaikutukset arvioiden ja henkilöstöä kuullen. Arvostamme korkealle koulutuksen laatua.

Tavoitteemme

- Pidetään ryhmäkoot maltillisina niin, että henkilöstöllä on aidosti aikaa jokaisen oppilaan kohtaamiselle.

- Varmistetaan, että jokaisen oppilaan oikeus oppimisen tukeen toteutuu. Erityisopetusta tarjotaan riittävästi ja tukea tarvitsevat oppilaat huomioidaan opetusryhmien muodostamisessa. Erityisluokkia on tarvittava määrä ja niiden ryhmäkoko riittävän pieni.
- Varmistetaan että resurssi- ja erityisopettajia sekä koulunkäynninohjaajia on riittävästi.
- Tarjotaan monipuolinen ja laaja opetustarjonta. Annetaan opetusta yli valtakunnallisen minimituntimäärän. Etäyhteyksiä hyödyntävää opetusta voidaan käyttää, jotta pystytään tarjoamaan yläkouluikäisille laaja valinnaisten kielten valikoima.
- Ehkäistään alueiden ja koulujen eriytymistä esimerkiksi positiivisen erityiskohtelun keinoin sekä tarjoamalla erikoisluokkaopetusta ja painotettua opetusta eri puolilla Oulua.
- Vahvistetaan nuorisotyötä ja tarjotaan nuorisotiloja kohtaamispaikoiksi, mm. Metsokankaalla.
- Parannetaan opiskeluhuollon toimivuutta yhteistyössä Pohteen kanssa. Koulukuraattorit ja -psykologit on tärkeää pitää osana koulu yhteisöä. Oppilas ja hänen hyvinvointinsa on keskiössä.
- Varmistetaan koulujen saavutettavuus ja esteettömyys. Huolehditaan turvallisista koulumatkoista.
- Tuetaan harrastamista koulupäivien yhteydessä laajentamalla harrastamisen aarrearkkia ja kehittämällä aamu- ja iltapäivätoimintaa ja saavutettavuutta siten, että myös pienituloisilla on yhtäläinen osallistumismahdollisuus.
- Säilytetään kaksikielinen pohjoissaame-suomi-yhdysluokka.
- Tarjotaan valmistavaa opetusta sitä tarvitseville oppilaille, ensimmäisellä luokalla mahdollisesti perusopetukseen integroidusti, mutta vanhemmille oppilaille omissa maksimissaan 10 oppilaan ryhmissä. Huolehditaan kielituetusta ja kielitietoisesta opetuksesta.
- Turvataan jokaiselle oppilaalle oikeus tarkoituksenmukaisiin oppimateriaaleihin. Oppilaille tulee olla saatavilla myös fyysiset oppikirjat ja -materiaalit.
- Estetään kouluväkivalta kaikin mahdollisin keinoin, luodaan koulusta turvallinen tila, jossa kaikkien on hyvä olla. Puututaan ongelmiin välittömästi, kuullaan ajoissa, tehdään yhteistyötä eri tahojen kanssa.

3. Toinen aste, vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus

On tärkeää turvata laadukas yleissivistävä lukiokoulutus sekä yritysten osaamistarpeita kuuleva ajantasainen ammatillinen peruskoulutus nykyiselle suurelle nuorisokäluokalle. Vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus edistävät asukkaiden hyvinvointia, luovaa taloutta sekä kulttuurielämää. Huomioitavaa myös on, että vapaa sivistystyö edistää kaikenikäisten asukkaiden hyvinvointia, osaamista ja yhteisöllisyyttä sekä alueen vetovoimaa ja elinvoimaa. Viisas kunta mahdollistaa vapaan sivistystyön kuntalaisille varallisuudesta riippumatta.

Tavoitteemme

- Turvataan lukioissa laaja opintotarjonta mm. etäopetusta harkiten hyödyntämällä.

- Huolehditaan lukioissa laadukkaasta opetusmateriaalista varmistamalla opettajien vaikutusmahdollisuudet niiden valintaan.
- Pidetään toisen asteen opetusryhmien koot maltillisina. Oppimisen tukea ja lähiopetusta on oltava tarjolla riittävästi.
- Turvataan laadukas tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA).
- Tuetaan Koulutuskuntayhtymä OSAOn ja TE-palvelun yhteistyötä työllisyys- ja kotoutumiskoulutusten järjestämisessä
- Turvataan Oulu-opiston aikuisoppilaitoksen monipuolinen opiskelu- ja harrastustarjonta. Varmistetaan asukkaiden mahdollisuus osallistua vapaan sivistystyön opintoihin varallisuudesta riippumatta.
- Huolehditaan siitä, että taiteen perusopetukseen panostetaan jatkossakin.
- Varmistetaan jokaisen lapsen mahdollisuus osallistua taiteen perusopetukseen varallisuudesta tai kodin sijainnista riippumatta.
- Tiivistetään yhteistyötä muiden vapaata sivistystyötä ja taiteen perusopetusta tarjoavien kanssa, kuten Vuolle Settlementin ja Oulu Dance Academyn kanssa.

Työtä kaikille ja talous kestäväälle pohjalle

Haluamme rakentaa houkuttelevaa, avarakatseista ja yritysystävällistä kulttuuri- ja teknologiakaupunki Oulua. Panostamme rohkeasti koulutukseen, osaamiseen, oppilaitos- ja korkeakoulu yhteistyöhön sekä vihreän siirtymän ja kiertotalouden mahdollisuuksiin, joilla kaupunki vastaa muuttuvan maailman haasteisiin ja turvaa kuntalaisten hyvinvoinnin kestävästi.

Työllisyyden edistäminen on kaupunkimme uusi tärkeä tehtävä, kun TE-palvelut ovat siirtyneet kuntien ja työllisyysalueiden vastuulle. Tavoitteena on toimivammat TE-palvelut, sillä jatkossa työllisyyspalvelut, kunnan koulutuspalvelut ja elinkeinopalvelut ovat saman järjestäjän, Oulun, vastuulla. Oulun on panostettava osaavan työvoiman saatavuuteen ja luotava työmarkkinat, jotka mukautuvat muutoksiin. Kaikkien osaamista ja potentiaalia tarvitaan.

1. Kestävä talous ja kukoistavat yritykset

Tunnistamme Oulun kaupungin talouden tasapainotustarpeet ja investointitarpeet kaupungin elinvoiman sekä palveluiden mahdollistamiseksi. Kaikki tasapainotustoimenpiteet on kuitenkin arvioitava huolellisesti, sillä toimenpiteet eivät voi näkyä kuluna jossakin muualla, kuten kasvavana hyvinvointivelkana. Panostetaan ihmisten hyvinvointiin, sujuvaan arkeen ja hyvään elämään, koulutukseen sekä osaamiseen. Näin Oulu jatkaa kukoistustaan ja tänne halutaan jäädä.

Tavoitteemme

- Pidetään Oulu houkuttelevana asuinpaikkana, jossa ihmiset viihtyvät, voivat hyvin ja arki sujuu. Tämän toteuttamiseksi on asukkaiden ääntä kuultava päätöksenteossa.

- Parannetaan sopimus- ja hankintaosaamista ja toteutetaan hankinnat niin, että myös pienillä ja paikallisilla yrityksillä on mahdollisuus osallistua tarjouskilpailuihin.
- Laaditaan vihreän siirtymän ja kiertotalouden toimenpideohjelma ja vahvistetaan yhteistyötä kuntien kesken perustamalla uusiutuvan energian osaamiskeskittyä. Hyödynnetään myös EU-rahoitusta hankkeiden rahoittamiseksi.
- Varmistetaan, että elinkeinopolitiikka ja uudet investoinnit tukevat ilmasto- ja ympäristötavoitteiden saavuttamista.
- Otetaan paikalliset toisen asteen oppilaitokset, korkeakoulut ja opiskelijat mukaan elinvoiman vahvistamiseen, tutkimushankkeisiin, yritys yhteistyöhön ja työvoimatarpeeseen vastaamiseen. Laaditaan korkeakoulu yhteistyön strategia.
- Kehitetään yrittäjien palveluita yhä sujuvammiksi ja toimivammiksi. Tarjotaan laadukkaita neuvonta- ja tukipalveluita eri vaiheissa oleville yrityksille: alkuun, kasvuun, kansainvälistymiseen, omistajanvaihdokseen sekä kriiseihin. Varmistetaan yritystonttien riittävyys.
- Varmistetaan, että ainutlaatuinen kulttuuripääkaupunkivuosi tuo elinvoimaa alueelle vuosiksi eteenpäin. Kulttuuriin panostaminen ei saa loppua vuoden 2026 ollessa ohi. Kulttuuripääkaupunkivuoden perintönä luodaan pysyviä rakenteita ja toimintamalleja kaiken ikäisten oululaisten ja Oulun ympäristön kuntien asukkaiden kulttuurielämän rikastamiseksi.
- Parannetaan matkailun ekologisuutta vähentämällä matkailun haitallisia vaikutuksia. Edistetään työmahdollisuuksia kestävän matkailun parissa esimerkiksi luonto- ja kulttuurimatkailua tukemalla.
- Keskeisimmät palvelut tuotetaan jatkossakin lähtökohtaisesti kaupungin omana toimintana.
- Hankintaosaamista vahvistetaan ja toteutetaan hankinnat sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäväällä tavalla.
- Taloutta suunnitellaan pitkälle tähdäten niin, että eri päätösesitysten kustannusvaikutukset selvitetään laajasti myös pitkällä aikavälillä sekä tehtyjen päätösten vaikutuksia seurataan.

2. Oulu ottaa rohkeasti roolia työllisyyden edistäjänä

Oulun seudun 11 kuntaa muodostavat työllisyysalueen, jonka vastuukuntana toimii Oulu. Panostetaan kansainvälisten osaajien houkuttelemiseen ja maahan muuttaneiden kotoutumiseen sekä integraatioon. Haluamme Oulun, jonne opiskelijat haluavat jäädä asumaan ja työskentelemään, ja jossa haavoittuvammassa asemassa olevat ihmiset pääsevät sujuvasti osaksi työelämää ja hyvää arkea. Pohteen kanssa tehtävää yhteistyötä tiivistetään. Kaupungin pitovoimaa parantamalla ja pehmeitä arvoja edistämällä yhä useampi opiskelija haluaa jäädä Ouluun. Samalla palvelut tulevat myös lähemmäksi asiakkaita.

Tavoitteemme

- Kytetään TE-uudistuksen alusta alkaen työllisyyspalvelut kiinteästi yhteen koulutus- ja elinvoimapalveluiden kanssa tavoitteena työllistymisen helpottaminen ja kohtaannon parantaminen.

- Tarjotaan nuorille ja opiskelijoille työmahdollisuuksia kunnissa sekä kannustetaan muita työnantajia työllistämään heitä kesätyösetelien avulla.
- Vahvistetaan kaupungin ja hyvinvointialueen yhteistyötä uudistuksen myötä muun muassa pitkäaikaistyöttömien työhön pääsyyn tukemisessa ja varmistetaan työkykyarviointien toteutuminen sekä sosiaalisen kuntoutuksen tarjoaminen. Lisätään yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa ja hyödynnetään EU-rahoitusta.
- Tarjotaan työvoimakoulutuksia yhteistyössä ammatillisten oppilaitosten kanssa.
- Tuetaan eri ikäisten ja eri elämäntilanteessa olevien työllistymistä. Tarjotaan vammaisille ihmisille ja muille osa- ja täsmätyökykyisille joustavia tapoja toimia työelämässä. Luodaan kannustimia yli 50-vuotiaiden työllistämiseen.
- Parannetaan valmistuvien opiskelijoiden mahdollisuuksia jäädä Ouluun töihin tai yrittäjäksi. Parannetaan yhteistyötä korkeakoulujen kanssa. Lisätään yrittäjyyden tukea ja kannustimia.
- Toteutetaan Opiskelijakaupunki Oulu -ohjelmaa.
- Varmistetaan laadukas ja yhdenvertainen kotoutuminen Suomeen muuttaneille sekä mahdollisuuksia integroitua suomalaiseen työelämään ja oppia suomen tai ruotsin kieltä. Lisätään yhteistyötä kansalaisopistojen ja kuntien välillä kotoutumistyön vahvistamiseksi.
- Parannetaan työttömien mahdollisuuksia uudelleen kouluttautumiseen sekä kannustetaan jatkuvaan oppimiseen ja ammattiosaamisen kehittämiseen.
- Tarjotaan riittävästi paikkoja palkkatukityöhön ja palkkatuella oleville mielekästä työtä. Rakennetaan kuntiin vetovoimaista ja mielekkääksi koettua työpajatoimintaa, joka tarjoaa pitkäaikaistyöttömille eväitä kohti oikeaa työelämää. Tehdään yhteistyötä eri toimijoiden kanssa välityömarkkinoiden toimivuuden parantamiseksi.
- Lisätään Oulun houkuttelevuutta ulkomailta tuleville osaajille tukemalla puolisoiden työllistymistä ja tarjoamalla lapsille englanninkielistä varhaiskasvatusta ja opetusta.
- Panostetaan maahan muuttaneiden kotoutumiseen. Hyödynnetään heidän omien yhteisöjensä kokemusasiantuntemusta kotoutumisen tukena.
- Tuetaan maahan muuttaneiden kielitaidon oppimista. Tuetaan toimintaa ja järjestöjä, jotka tuovat maahanmuuttajia ja kaikkia oululaisia yhteen.
- Tehdään Oulusta parempi työnantaja, joka panostaa työhyvinvointiin ja hyvään johtamiseen. Työnantajana Oulu tukee työntekijöitä erilaisissa elämäntilanteissa, kuten työ- ja perhe-elämän yhteensovittamisessa.
- Kokeillaan anonyymien rekrytoinnin ja positiivisen erityiskohtelun kaltaisia tapoja lisätä ihmisten yhdenvertaisia työllistymismahdollisuuksia. Julkisten hankintojen ehdoissa voidaan edellyttää vammaisten henkilöiden ja muiden täsmätyökykyisten työllistämistä.
- Tuetaan sotaa Ouluun paenneita. Mahdollistetaan oululaisten osallistuminen heidän auttamiseensa.

Hyvinvointi, kulttuuri, yhdenvertaisuus ja osallisuus

Kulttuuri ja taide ovat arvokkaita itsessään, mutta lisäksi ne vahvistavat hyvinvointia. Ne ovat elintärkeä osa ihmisyyttä, voimavaramme ja inhimillinen rikkautemme. Pidämme huolen, että taide ja kulttuuri kuuluvat kaikille.

Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan tärkeimpiä tehtäviä. Tarvitsemme kuitenkin vielä konkreettisempia ja hallintokunnat rajat ylittävää yhteistyötä, jotta siitä tulee koko Oulun tavoite; niin kaupungin sisällä kuin yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Hyvinvointi on kokonaisuus. Haluamme, että aivan jokainen voi elää hyvää arkea ja elämää Oulussa. Ihmisen hyvinvointiin vaikuttavat; oppiminen ja kasvu ihmisenä; suhteet toisiin ihmisiin ja mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa; asuminen, ympäristö ja luonto; mielen hyvinvointi ja mahdollisuus elää omannäköistä elämää; ruoka, liikkuminen, lepo ja muut elintavat; arjen raha-asiat; työ ja valmius työelämään; kulttuurihyvinvointi, turvallisuus ja fyysinen terveys.

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ovat Vihreän politiikan keskiössä ja niitä on edistettävä kaikessa. Kuntalaisten osallisuuden ja osallistamisen edistäminen liittyy kaikkeen ja niitä ei eritellä tässä ohjelmassa erikseen, mutta ne korostuvat tässä osiossa.

1. Kirjastot, taide ja kulttuuri tuottavat sivistystä ja hyvinvointia - panostamme Kulttuuripääkaupunki Ouluun 2026

Haluamme varmistaa, että sivistys, kulttuuri ja taide on kaikkien oululaisten ulottuvilla tulotasoon tai taustaan katsomatta. Taide ja kulttuuri yhdistävät ihmisiä, tarjoavat elämyksiä ja herättävät tunteita. Ne tekevät Oulusta entistäkin kiinnostavamman paikan asua ja vierailuun. Kirjasto tarjoaa kaikille pääsyn tiedon lähteille, mikä edistää tasa-arvoa, lisää sivistystä ja avaa uusia mahdollisuuksia. Otamme kaiken irti Euroopan kulttuuripääkaupunki vuodesta ja panostamme perintövuosiin sen jälkeen, jotta toiminta ja tavat tulevat osaksi toimintaamme.

Tavoitteemme

- Paikkaamme Orpon hallituksen teatterille, orkestereille ja museoille tekemiä kulttuurileikkauksia.
- Pidämme huolta kirjastojen rahoituksesta ja resursseista. Kehitämme kirjastojen toimintaa kohtaamispaikkoina ja laajennamme kirjastojen tavaralainausta. Kirjastot säilyvät lähipalveluna.
- Lisäämme julkisen taiteen määrää katukuvassa. Julkinen taide piristää kaupunkitilaa ja kaupunkilaisten arkea.
- Varmistamme puitteet elävälle kulttuurielämälle, kohtaamiselle ja ihmisten osallisuudelle tarjoamalla edullisia tiloja ja huolehtimalla, että tapahtumien ja toiminnan järjestäminen on helppoa ja sallittua.
- Edistämme prosenttitaidetta julkisessa rakentamisessa. Se tarkoittaa, että rakennushankkeiden kustannuksista tietty prosenttiosuus edellytetään käytettäväksi julkisen taiteen hankintaan.
- Edistämme kulttuuripalvelujen saavutettavuutta pienituloisten ja erityisryhmien kohdalla erilaisin positiivisen erityiskohtelun keinoin.
- Varmistamme, että onnistumme kulttuuripääkaupunkivuodessa 2026. Aloitamme vuoden 2025 aikana kulttuuripääkaupunkivuoden perintötyöhön valmistautumisen.
- Huolehditaan riittävästä avustusmäärästä, jotta ne tukevat toimijoita riittävästi.

- Tarjotaan taiteen harrastajille, kuten harrastebändeille ja -teatterille tarkoituksenmukaisia tiloja, joissa voi myös säilyttää esimerkiksi soittimia ja lavasteita.
- Vaalitaan tärkeää kulttuuri- ja rakennusperintöä sekä rakennetun ympäristön kerrostumia vastuullisesti, sallien samalla uusien kerrostumien syntyminen.

2. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Kaikessa päätöksenteossa ja vaikutustenarvioinneissa huomioimme hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä varmistamme vaikuttamisen ja osallistumisen mahdollisuuden kaikille ryhmille. Oulussa työ on alkanut vakuuttavasti ja me Vihreät haluamme jatkaa tällä tiellä määrätietoisesti.

Tavoitteet:

- Huolehditaan siitä, että yhteistyö Oulun ja Pohteen välillä on saumatonta hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä.
- Tehdään hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyötä järjestöjen ja kolmannen sektorin kanssa. Huolehditaan avustusten tehokkaasta koordinaatiosta ja riittävästä avustusmäärästä.
- Huolehditaan saavutettavista liikuntapalveluista, tarjotaan edullisia, helppoja ja houkuttelevia mahdollisuuksia liikkumiseen kaiken ikäisille ja erityisryhmille.
- Varmistetaan kaikenikäisille mahdollisuudet kokeilla mahdollisimman matalalla kynnyksellä erilaisia mielekkäitä harrastuksia. Tarjotaan jokaiselle lapselle ja nuorelle mahdollisuus vähintään yhteen maksuttomaan harrastukseen.
- Pidetään kiinni alle 18-vuotiaiden maksuttomista liikuntavuoroista.
- Pidetään liikuntapaikat ja -tilat hyvässä kunnossa, kannustetaan myös arkiliikuntaan.
- Rakennetaan koirapuistoja tarpeen mukaan.
- Jatketaan koulujen ja harrastusseurojen sekä -kerhojen yhteistyötä esimerkiksi harrastamisen Suomen mallin kautta.
- Huolehditaan, että ulkoliikuntapaikkoja löytyy läheltä. Rakennetaan lisää leikkipuistoja, skeittiparkkeja, kuntoratoja, ulkokuntosaleja ja vehreitä kävelyreittejä.
- Edistetään skeittihallin saamista Ouluun.
- Kehitetään ja innovoidaan uudenlaisia nuorisotiloja nuoria osallistaen huomioiden esimerkiksi kulttuuri- ja liikunnanäkökulmat.
- Panostetaan muunneltaviin ja monikäyttöisiin tiloihin. Lisätään olemassa olevien tilojen käyttöä tarjoamalla niitä harrastusryhmien, yhdistysten ja kansalaisten käyttöön omaehtoista kulttuuritoimintaa varten mahdollisimman monipuolisesti, joustavasti ja edullisesti.
- Hyödynnetään keskustelevaa demokratiaa monipuolisesti, kuten kansalaispaneelilla, neuvoo-antavilla äänestyksillä, palautekyselyillä ja osallistuvalla budjetoinnilla.
- Myönnetään nuorisovaltuuston edustajalle kaupunginvaltuuston ja lautakuntien puheoikeuden lisäksi puhe- ja läsnäolo-oikeus kaupunginhallitukseen ja aloiteoikeus kaupunginvaltuustoon.

- Tiivistetään yhteistyötä maahanmuuttaja-, vammais- ja vanhusneuvostojen kanssa.
- Arvioidaan päätösten vähemmistö-, sukupuoli- ja lapsivaikutukset.
- Toteutetaan rasisminvastaista toimenpideohjelmia ja parannetaan yhdenvertaisuutta.